

Pracovní list č. 10: POČUVAJ, POČUVAJ

Koleda ze sbírky *Kopřivnické písničky* Emila Hanzelky

G D G

Po - ču - vaj, po - ču - vaj, po - bi - zam - ťa,

G D G

jak ťa hlo - bnu ky - jem, o - bu - d'am ťa.

D D7 G

Ně - chaj mňa, Ji - ři - čku, dři - ma sa mi,

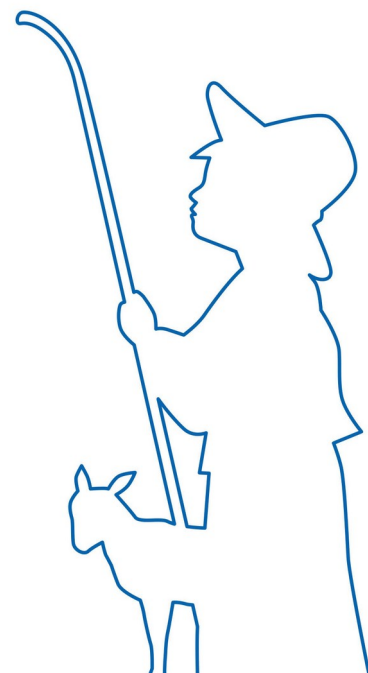
D G

ně - dav - no sem při - šel za ov - ca - mi.

G D7 G

Drc - ni tam Va - cu - lu v bok, ať sko - či na no - hy, skok.

Počuvaj, počuvaj, pobizam ťa.
Jak ťa hlobnu kyjem, obud'am ťa.
Něchaj mňa, Jiříčku, dřima sa mi,
nědavno sem přišel za ovciami.
Drcni tam Vaculu v bok,
ať skoči na nohy, skok.

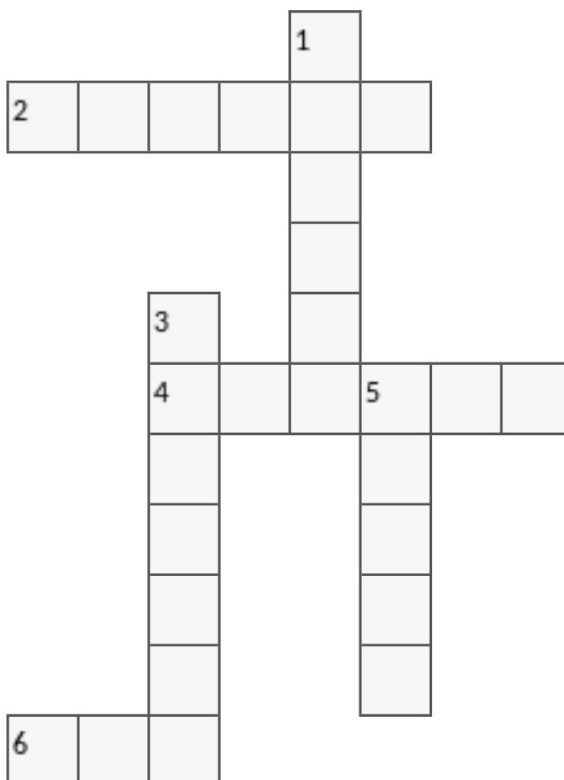
I. Porozumění textu

1. **Přečti si potichu text písně.** Najdi v něm výrazy, kterým:
 - chybí diakritické znaménko nebo se liší od své spisovné varianty písmenem či tvarem. Podtrhni je modře.
 - vůbec nerozumíš. Podtrhni je červeně.
2. **Ve dvojicích se pokuste vysvětlit, co mohou neznámá slova znamenat.** Poté je přeložte do současné češtiny.
3. **Přečti text nahlas.** Dbej na krátkou výslovnost.
4. **Doplň do křížovky nářeční ekvivalenty k vybraným slovům a slovním obrátům.** Vymysli poté vlastní křížovku i s tajenkou.

1. uhodím
2. Václav
3. poslouchej
4. probudím
5. šťouchni
6. dřevěná palice

II. Porozumění obsahu

1. Jaké jsou hlavní postavy koledy a jaký je mezi nimi vztah?
2. Proč chce Jiříček ostatní probudit?
3. Jakým způsobem se je snaží probudit?
4. Jaké emoce nebo nálady jsou v písni vyjádřeny?

Metodické tipy pro učitele na nácvik koledy *Počuvaj, počuvaj*

1. Zahrajte si s žáky hru na „rytmické otázky a odpovědi“. Zatluskejte rytmický motiv z písně, vybraný žák odpoví zadupáním jiného motivu. Motivy průběžně střídejte stejně jako způsoby hry na tělo.

2. Každá skupina si následně připraví rytmickou recitaci své fráze bez melodie a bude se při ní snažit o krátkou výslovnost. Může ji také doplnit rytmickou hrou na tělo.

3. Žáci se věnují porozumění textu koledy. V pracovním listu plní úkoly ke slovní zásobě, kterou neznají, a diskutují o významu písně.

4. Po částech naučte žáky melodii. Poté si společně zazpívejte celou píseň.

5. Společně sestavte hudební aranžmá celé písně:

- Pomocí perkusních nástrojů vytvoří žáci jednoduchý rytmický doprovod.
- Podle svých dovedností žáci zahrají a doprovodí píseň na melodické nástroje.
- Žáci se naučí k této koledě další dvě písně – *A ty, Juro Vaculiku* a *Co ty, Janku, co ty robíš*. Zazpívají je jako třídílné pásmo v pořadí: 1. *Počuvaj, počuvaj*, 2. *A ty, Juro Vaculiku*, 3. *Co ty, Janku, co ty robíš*.
- Motivujte žáky, aby k melodii vytvořili jednoduchý 2. hlas (např. formou ostinátní figury). Inspiraci vícehlasé úpravy této koledy naleznete rovněž v tištěném zpěvníku *Přiběželi do Betlema pastyře. Regionální koledy a žertovné písně ze sbírek Kopřivnické písničky Leopolda Víchy a Emila Hanzelky*.

6. Žáci si poslechnou nahrávku doprovodu v podání cimbálové muziky. Pokusí se společně určit, která část koledy tvoří předeheru, zda je mezi jednotlivými slokami mezihra a jak vypadá dohra. Poté si celou píseň s cimbálovou muzikou zazpívají.

7. Žáci se během zpěvu pohybují po prostoru do rytmu písně a postupně pantomimicky ilustrují gesta všech postav příběhu.

SLOVNÍČEK NÁŘEČNÍCH VÝRAZŮ A SLOVNÍCH SPOJENÍ

NÁŘEČNÍ VÝRAZ	SOUČASNÝ VÝZNAM
počuvaj	poslouchej
pobizam ťa	vyzývám tě
hlobnu	bouchnu, uhodím
kyj	dřevěná palice
obudim ťa	probudím tě
něchaj mňa	nechej mě
dřima sa mi	jsem ospalý
drcni	šťouchni
Vacula	Václav

Řešení cvičení I.4, PL: *hlobnu, Vacula, počuvaj, obudim, drcni, kyj.*